

blir knappt 3 kvarter hög. Kallas äfv. Fredagsbjörk, Fjällrapa, Vivang. *Betula nana*.

DVERGBUFFEL, m. 2. pl. — *bufflar*. Se *Crymtoæ*.

DVERGBÖNA, f. 1. Se *Krypböna*.

DVERGCEDER, f. 2. pl. — *cedrar*. Ett slags barrträd, som växer på Karpatherna, Tyrolerbergen och i Siberien; ger den så kallade Karpathiska Terpentinen. *Pinus Cembra*.

DVERGFLÄDER, m. 2. sing. En art Fläder, äfv. kallad Sommarbyll, Vild Fläder eller Mannablod. *Sambucus Ebulus*.

DVERGASELL, tvårrjasäll, f. 3. En art af gasellsläktet, knappt halfannan fot hög, med små, nästan raka horn. Finnes i Kaplandet. Antilope pygmæa. Äfv. — *gazell*.

DVERGHJORT, m. 2. En art Desmansbock, knappt nio tum lång, med ytterst smärta ben. Finnes i Östra Asien. *Moschus pygmæus*.

DVERGHÄGER, m. 2. pl. — *hägrar*. En mindre Hägerart, ofvan svart, inunder rostgul.

DVERGINNA, f. 1. Qvinna af högst ovanligt liten växt. [Dvärg —.]

DVERGMÅSE, m. 2. pl. — *måsar*. Fågel af Måssläktet, omkring 11 tum lång, med rygg och vingar ljus blågrå, hvit stjert, mörkröd näbb och benen karnosinröda hos fullvuxen fågel. Finnes vid stränderna af Östersjön. *Larus minutus*.

DVERGPÄLM, f. 3. En busklik palmart, som finnes vild vid Europas Medelhafskuster. Chamærops humilis.

DVERGRÄTTA, f. 1. En art af Rättsläktet, endast två tum lång; har sina ben i jorden, och finnes i Siberien och Holstein. *Mus minutus*.

DVERGSNÄT, n. 3. Se *Spindelväf*.

DVERGTRÄD, n. 3. 1) Hvarje af naturen mycket lågväxt träd. — 2) Träd af ett eljest högt trädslag, hvilket till följe af någon särskilt orsak fått en ovanligt liten växt.

DVERGUF, m. 2. pl. — *ufvar*. En art af Ufsläktet, blott 8 tum lång. Finnes i Alptrakterna. *Strix Scops*.

DVÄLJAS, v. d. 2. (af det gamla ordet *Dvelja*, dröja) Ind. pres. *Dväljes*, sammandr. *Dväljs*. Impf. *Dväljdes* (föräldr. *Dväldes*) ell. *Dvaldes*. Sup. *Dväljts* (föräldr. *Dvälts*) ell. *Dvalts*. Upphålla sig, vistas, dröja på ett ställe. Brukas sällan och endast i poesi eller den högre stilen. — *Syn*. Se *Vistas*.

DY, m. 3. sing. Mylla, som bildats under vatten, på botten af sjöar och dammar, genom afsättning af växtämnen och deras förruttelse. *Sjunka ned, fastna i d-n*. (Fig.) *Lastens d*, dess förderf. — *Syn*. Äfva, Mudder. — *Ss*. *Dyfull*, — *hvarf*.

DYABORRE, m. 2. pl. — *aborrar*. Ett slags aborre, som leker invid land, i gräs, vid tufvor och i gytjtjan; är mindre och mörkare till färgen än det andra slaget eller Stenaborren.

DYAKTIG, a. 2. Som liknar dy.

DYBLAD, n. 3. Örtslägt, som växer i stillastående vatten, med blad till formen liknande näckblad, men mindre; blommorna hvita. *Hydrocharis Morsus rana*.

DYBOTTEN, m. 2. pl. — *bottnar*. Dyg botten i sjö, dam, träsk, kärr o. s. v.

DYFVELSTRÄCK, m. 2. sing. (t. *Teufelsdreck*) 1) En i Persien inhemskt växt. *Ferula Assa foetida*. — 2) Ett slags gummiharts, som erhålles genom inskärningar i roten på nyssnämde växt, nyttjas på apoteken, och hvars hufvudbeständsdel är en flygtig olja, af högst vidrig lukt samt skarp och bitter smak.

DYGD, f. 3. (af *Duga*) 1) Ett af förstånd, godhet och rättvisa styrdt, med dem beständigt öfverensstämmande tänke- och handlingssätt. *D-en i sin högsta betydelse är rättsidealet*. — *Syn*. Sedlighet. — 2) (enskilt hos qvinnokönet) Kyskhet. *Lucretia var ett mönster för qvinlig d*. — *Syn*. Sedlighet, Ärbarhet. — 3) God egenkap, förtjenst. *Han har den d-en att aldrig ljuga. Det är hos honom en d, att . . .* (Fam.) *Det är just d-en*, det goda i saken. *Göra af nöden en d*, frivilligt gifva vika för nödvändigheten, rätta sig efter omständigheterna. — *Ss*. *D-älskande*.

DYGDDEFRÖ, n. 4. (fig. i högre stil) Anlag till dygd.

DYGDEHJELTE, m. 2. pl. — *hjeltar*. En, som gör eller gjort sig utmärkt genom en högst exemplarisk och dygdigandel. — *Syn*. Dygdemönster.

DYGDEHJELTINNA, f. 1. Qvinna, som utmärker sig för qvinlig dygd. Brukas oftast skämtvis.

DYGDELÄRA, f. 1. Läran om dygden och dess utöfning. — *Syn*. Moralfilosofi, Sedelära, Pligtlära.

DYGDEMÖNSTER, n. 3. Person, som kan tjena till föresyn i dygd (bem. 1 o. 2). *Socrates var ett d*. — *Syn*. Dygdehjelt, Dygdehjeltninna.

DYDEREGEL, f. 1. pl. — *reglor*. Sedlig regel, föreskrift.

DYDERIK, a. 2. Se *Dygdessam*.

DYGDESAM, a. 2. Dygdig (bem. 2), kysk. Brukas endast om qvinnor och i utanskriften på bref till ogifta qvinnor af lägre klassen. *Jungfrun, D-ma, N. N.* — *Syn*. Dygdig, Dygdädel, Dygderik.

DYGDESKOLA, f. 1. Ställning, tillstånd i lifvet, då menniskan öfvas i dygd. *Motgången är en god d. Uppfostran vid ett offentligt läroverk är för närvarande ingen god d*.

DYGDEVANDEL, m. 2. sing. Dygdig, rent sedlig och godandel.

DYGDEÖFNING, f. 2. 1) Öfning i dygd. — 2) Dygdens utöfning.

DYGDIG, a. 2. 1) Som alltid handlar efter dygdens (bem. 1), sedlighetens bud. *En d. menniska, man, person*. — *Syn*. Sedlig. — 2) (enskilt i fråga om qvinnokönet) Som äger qvinlig dygd. *Lucretia var d. En d. flicka, ett d-t fruntimmer*. — *Syn*. Sedlig, Kysk, Ärbar. — 3) Som röjer, tillkännagifver dygd, är inrättad efter dygdens föreskrifter. *En d. lefnad. D-a tänkesätt*. — *Syn*. Sedlig, God, Ädel. — 4) (om hästar) Sedig, som icke har några oarter.

DYGDIGHET, f. 3. Egenskapen att vara dygdig (i alla bem.). — *Syn*. Se *Dygd*.

DYGDIGT, adv. På ett dygdigt (bem. 1 o. 2) sätt. *Lefva d*.

DYGDÄDEL, a. 2. Se *Dygdessam*.

DYGN, dyngn, n. 3. 1) (i allmänhet) Dag och natt tillsammans eller 24 timmar: den tid, jorden behöfver, för att en gång vända sig omkring sin axel. — 2) (astr.) Den tid, en himlakropp behöfver, för att en gång vända sig omkring sin axel. *Solens d. är 2512 dagar*.

DYIG, a. 2. Full med dy. — *Syn*. Muddrig. — *Dyighet*, f. 3.

DYJORD, f. 2. sing. Sådan jord, som finnes på botten af dammar, igenväxande sjöar, träsk, o. s. v.

DYKA, v. n. 2. o. 3. Ind. pres. sing. *Dyker*; pl. *Dyka*. Impf. sing. *Dykte* och *Dök*; pl. *Dykte*